

УДК 811.161.2'243'26 (У77)

СЕРТИФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА РІВНІ B2: ЗМІНА ЗРАЗКА

Світлана Романюк

*Варшавський університет,
кафедра україністики,
вул. Штурмова 4, кімн. 417, Варшава, Республіка Польща
тел.: +48 22 55 34 252
ел. пошта: s.romaniuk@uw.edu.pl*

Проаналізовано структуру нового зразка сертифікаційного іспиту з української мови на рівні B2, який проводять у Варшавському університеті. Здійснено порівняно з попередніми зразками й описано типи нових завдань.

Ключові слова: сертифікаційний іспит, рівень мовної компетенції, формат (зразок) іспиту, завдання, перевірка знань і вмінь.

На кінець літнього семестру 2011/2012 р. у Варшавському університеті проведено іспит з іноземних мов на рівні B2 за новим зразком. Робота над змінами тривала близько двох років і була пов'язана з тим, що цей екзамен перевіряв усі ті вміння і знання слухачів, які той набув у період вивчення тієї або тієї мови. Звичайно, не йдеться про повне заперечення попереднього формату, але насамперед про заміну тих завдань, які видавалися такими, що перевіряють знання надто схематично, або відповіді на які легко „вгадати” і зазначити правильний варіант, не знаючи відповіді на нього. Зміни довго обговорювали: спочатку викладачі іноземних мов у своїх групах (англійські філологи, германісти, романісти, японісти тощо), потім – у ширших робочих колективах (у межах шкіл [3], на кафедрах) для того, щоб пізніше прийняти консолідоване рішення під час засідання Координаційної Ради з питань сертифікації Варшавського університету. Звичайно, як під час кожних нововведень, були думки за і проти, відверте заперечення, і з іншого боку – бажання змін.

У пропонованій статті проаналізовано два зразки іспиту на рівні B2 для сертифікації знань української мови як іноземної. Перший, актуальний до 2011 року і новий, який використовується від 2012 року. Звернемо особливу увагу на ті завдання, які замінено й вилучено, пояснимо, чому і наведемо приклади нових завдань із зазначенням змін.

Цей матеріал може допомогти укладачам підручників з української мови як іноземної: у написанні завдань, які б готували студентів до кінцевої перевірки їхніх знань, спрямували їх до правильного розв'язання тесту.

Зазначимо, що укладачами екзаменаційних аркушів із української мови у Варшавському університеті є викладачі кафедри україністики. Після створення тесту, його обов'язково рецензує інша особа, яка не є автором, і лише тоді його можна використати на іспиті. Тексти для аудіювання записують у професійній студії носієм української мови. Як виняток, їх може прочитати екзаменатор. На написання тесту визначено 180 хвилин. Розглянемо детальніше обидва зразки і порівняймо завдання у кожному з них.

Зразок іспиту до 2012 року ¹:

Тест 1. Аудіювання (завдання 1–10, 20 балів).

Ти тепер двічі прослухаєш текст. Перед тим ознайомся з запитаннями до тексту, які подані нижче.

До кожного запитання вибери один із трьох поданих варіантів відповідей і познач його на матриці № 1, вписуючи відповідну літеру поруч номера запитання.

Це типове й одне з основних завдань тесту, складається з близько 1300 слів.

1. У 30-х роках Марія Приймаченко

A. була нагороджена золотою медаллю у Франції

B. отримала золоту медаль між іншим на виставках у Польщі та Німеччині

C. виставляла свої картини в багатьох країнах світу, за що отримала державну премію.

2. Життя художниці

A. сповнене було радості

B. взяло свій початок в одному з київських сіл

C. тривало довго і було перенасичене негараздами.

3. Чим займалися батьки Марії Приймаченко?

A. Мати була домогосподаркою, а батько виконував різьби міфологічних постатей.

B. Обоє були визнаними на Київщині художниками

C. Обоє були обдарованими людьми: мати вишивала, а батько займався між іншим бондарством та різьбярством.

Тест 2. Розуміння написаного тексту (завдання 11–20, 20 балів).

Прочитай уважно текст, що поданий нижче. До кожного запитання вибери один із трьох варіантів відповіді і познач його на матриці № 1.

Наступне завдання, яке перевіряє вміння читати зі зрозумінням, містить близько 550 слів.

Весільні традиції. Еволюція весільної обручки

Обручка, найвідоміший та найпоширеніший у світі символ довічного поєднання чоловіка і жінки в одне ціле, має таку довгу та таємничу історію, якої не має жодна з існуючих на сьогодні традицій.

Починається вона в пустелях Північної Африки, де вздовж повноводної ріки Нілу виникла цивілізація давніх єгиптян. В Давньому Єгипті, як і в багатьох інших культурах, кільце було символом вічності. Воно не має ні початку, ні кінця, як час, повертається до свого початку, як життя, а його форма така ж, як форма Сонця та Місяця. Прийнявши обручку, дівчина навіки ставала, в певному сенсі, одним цілим

¹ Зразки іспитів розміщені на сторінці Сертифікаційної комісії Варшавського університету - <http://www.certyfikacja.uw.edu.pl/>. Приклади тестів, аналізовані у цій статті, люб'язно надані укладачами завдань – працівниками кафедри україністики Варшавського університету.

з чоловіком, що подарував її. З чого ж виготовлялись обручки? Перші обручки були зроблені з очерету, трави чи сіна (їх слід було часто міняти), або зі слонової кістки, кісток чи шкіри. Врешиті-решит для виготовлення обручок стали використовувати метал, хоча найперші металеві каблучки були дуже нерівними та незграбними. Однак, вони як і раніше означали вічну любов та відданість. Згодом в Єгипті стали виготовляти обручки з золота, міді й латуні, та інкрустували їх дорогоцінним камінням, підтвердженням чого служать написи в єгипетських гробницях.

Сам обряд заручин уперше з'явився в Давньому Римі, де роль матеріалу для обручок виконувало залізо, яке символізувало силу кохання, що його чоловік відчував до обраної ним жінки. Золото чи срібло для обручок використовувалося в тому випадку, коли треба було продемонструвати матеріальний статок та надійність нареченого. Для більшого підтвердження цього нареченим дарували каблучки, стилізовані у вигляді ключа, які символізували те, що дружина допускається до управління статками чоловіка, як рівноправний партнер.

11. Символом чого є весільна обручка?

- A. Найважливішої і незмінної від віків традиції.
- B. Кохання і вірності.
- C. Єдності чоловіка та жінки.

12. Первопочатки обручки пов'язані з

- A. історією давнього Єгипту
- B. традицією багатьох народів Північної Африки
- C. давніми віруваннями.

13. Перші обручки виготовлялися

- A. між іншим зі слонової кістки та шкіри
- B. найчастіше з рослин
- C. здебільшого з очерету та кісток.

Тест 3. Форми та структури мовного спілкування (80 балів).

3.1. (завдання 21–30, 10 балів). Прочитай уважно речення, що подані нижче. Одна із трьох підкреслених форм неправильна. Познач її на матриці № 1.

21. До 450-річчя Пересопницького Євангелія, на (A) яке присягають Президенти України, історики підготують електронну (B) версію стародруку. Друкований оригінал (C) зберігається в Національній бібліотеці імені Вернадського у Києві.

22. У (A) розвинених країнах франчайзинг уже став досить популярним, а в країнах що розвиваються, включаючи Україну – цей вид діяльності (B) набирає обертів, з'являються нові системи, що своїм прикладом підтверджують (C) ефектність такого розвитку бізнесу.

23. (A) На протязі наступних років нові підприємці вчилися (B) проводити бізнес, училися на своїх помилках, (C) набували досвіду.

Це завдання будить застереження щодо правильності конструювання – як із погляду викладачів іноземних мов, так і з погляду екзаменованої особи. Часто в ньому використані форми, яких немає в тій або тій мові, натомість на підсвідомому

рівні особа, яка його виконує, відразу фіксує неправильний варіант, і можливо, що саме він залишиться у її пам'яті надовго, не обов'язково зі значенням помилкового коду. Цього звичайно вдається уникнути, якщо учень відкине таку конструкцію як неправильну. З досвіду натомість знаємо, що під час тривалого читання праць, написаних із помилками (наприклад, студентських письмових робіт), через певний час і за умови постійної повторюваності типових помилок, вони починають у нас домінувати як потенційно правильні. Тобто свої тривалі і перевірені знання, ми ставимо під сумнів під впливом повторюваного матеріалу. Цей аспект, звичайно, можна і, думаємо, варто також урахувати під час укладання таких завдань.

3.2. (завдання 31–50, 20 балів). Прочитай уважно текст, поданий нижче. Замість крапок встав відповідне за змістом слово, одне з трьох поданих під текстом (А, В, С). Познач свій вибір на матриці № 1.

Діти в Інтернеті: реальні загрози віртуального світу

9 лютого 2009 року понад 200 батьків школярів довідалися про те, як (31) своїх дітей від загрози здоров'ю та життю через неправильне (32) Інтернету. Коаліція за безпеку дітей в Інтернеті, заснована (33) ініціативи „Майкрософт Україна”, провела освітню конференцію, присвячену європейському Дню безпечної Інтернету, який відзначається у понад 50 країнах світу. На конференції зібралися експерти Міністерства внутрішніх справ України, громадських організацій та представники бізнесу, які розповіли батькам про (34) приклади, коли українські діти й підлітки ставали жертвами злочинів, скоєних за допомогою Інтернету.

	А	В	С
31.	захистити	відштовгнути	відсторонити
32.	вжиття	використання	обслуговування
33.	за	з	із-за
34.	певні	Конкретні	точні

Це завдання (текст близько 430 слів) вважають одним із найкращих способів перевірки знань учнів. Гадаємо, слушно. Студенти під час занять виконують багато подібних вправ, при цьому засвоюють функціонування форм слова, сталих конструкцій і зворотів у мові, а не тільки знають правила їх уживання.

3.3. (завдання 51–60, 10 балів). Прочитай речення, подані нижче, та три реакції на них. Вибери таку, що найбільш відповідає даній ситуації. Свій вибір познач на матриці № 1, вписуючи відповідну літеру поруч номера запитання.

51. *Пробач, мені дуже цікаво, чи в твоєї сестри є хлопець?*

А. Не пхай свого носа в чужі справи!

В. Ти ж зустрічаєшся з Оленою!

С. А чому питаєш? Невже вона подобається тобі?

52. *Я хотіла б заблокувати вкрадену банкоматну картку.*

А. Ми не надаємо нашим клієнтам таких послуг.

В. Я зараз зайнята. Прийдіть трохи пізніше.

- C. Дайте, будь ласка, ваш паспорт ...*
53. *Ти не порадив би мені, в кого можна було б позичити трохи грошей?*
A. А скільки потребуєш?
B. Завжди треба мати трохи грошей на чорний день.
C. Наших прибутків не вистачає навіть на основні наші витрати.

Перевірка мовленнєвих компетенцій – уміння реагувати в певних ситуаціях, правильно вживати конструкції мовного етикету тощо – це важливий аспект і завдання, яке вимагає від особи несхематичного мислення, наближеного до носія мови. Таке вміння відповідає саме рівневі B2 і вищим. Оскільки, відповідно до найновіших розроблених ефектів навчання студент після закінчення курсу на рівні B2 „*ma świadomość kompleksowej natury języka (m. in. gramatyka, fleksja, frazeologia) oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń, m.in. zna rolę stałych idiomów, frazeologizmów, powiedzeń w codziennym użyciu języka przez rodzimych użytkowników*”².

3.4. (завдання 61–80, 20 балів). Прочитай уважно текст, поданий нижче. Замість крапок встав відповідне за змістом одне слово, відтак впиши його на матриці № 2.

Франчайзинг в Україні

Із всіх мережеских брендів на Україні - 45% - це торгові марки, (61) походять з-за кордону. Незважаючи на порівняно невеликий рівень доходів Українців, інтерес зі (62) Західноєвропейських країн досить виразний. Але все ж таки лідером є Росія, яка має (63) ста торгових марок (дані Української асоціації франчайзингу). Друге місце щодо (64) мережеских брендів має Німеччина (50 торгових марок). Також бренди з Італії, Франції, США (65) на українському ринку. Однак зазвичай такі закордонні фірми в Україні відкривають обмежену кількість власних (66) продажу, і зазвичай лише в найбільших містах.

Цікаве завдання, яке вимагає від особи розширених знань, особливо з лексики, рідше – граматики (напр., доповнення конструкцій прийменником). Зазвичай для його правильного розв'язання потрібно більше часу, ніж для інших.

3.5. (завдання 81–90, 20 балів). Уяви собі, що знаходишся в ситуаціях, які представлені нижче. Як прореагуєш на них українською мовою. Напиши звертання або речення найбільш відповідне в цій ситуації. Впиши свої відповіді на матриці № 2.

81. *Zarezerwuj dwuosobowy pokój w hotelu.*
82. *Jesteś na obcym lotnisku. Zapytaj, jak dojechać do centrum miasta.*
83. *Odmów uprzejmie koledze, który prosi cię o pożyczenie samochodu na zbliżający się weekend.*

² План лекторату з російської мови для іноземців. Автор – С. Романюк, доступний на сторінці предмету у системі USOS Варшавського університету - [https://usosweb.dak.uw.edu.pl/kontroler.:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot \(prz_kod:3620-ROSOB2\)](https://usosweb.dak.uw.edu.pl/kontroler.:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot (prz_kod:3620-ROSOB2),), доступ 2013-01-06.

Тест 4. Писання тексту (40 балів). Напиши короткий твір (близько 250 слів) на подану нижче тему. Готуючи твір можеш віднести до тексту з завдання 2. Свій текст напиши на матриці № 2.

Твоє вимріяне освідчення та весілля.

Нижче представимо приклад тесту після врахування нових пропозицій, який використовують з 2012 року. Зупинимося на аналізі лише тих завдань, яких не було в попередній версії іспиту. Усі завдання дублюються – спочатку подається текст польською мовою, потім – українською.

У першому завданні на аудіювання запропоновано 2 тексти (обидва до 1300 слів), серед яких міні-лекція та, наприклад, інтерв'ю, чого раніше не було. Далі одне із завдань у тесті може стосуватися цих тем – однієї або двох, з можливістю використання слів і конструкцій, щоб полегшити роботу студентів і дати йому якусь додаткову інформацію.

Test 1. Rozumienie ze sluchu. Pytania 1–15 (30 pkt.). Ти двічі прослухаєш міні-лекцію. Перед тим ознайомся з запитаннями до тексту 1-8, які подані нижче. До кожного запитання вибери один із трьох поданих варіантів відповідей і познач його на матриці № 1, вписуючи відповідну літеру поруч номера запитання. Для кожного запитання тільки одна відповідь повністю правильна.

1. Коли С. Крушельницька стала солісткою хору „Боян”?
 - A. Незадовго до навчання у Львівській консерваторії.
 - B. Закінчивши навчання у Львівській консерваторії.
 - C. Після того, як почала навчання у Львівській консерваторії.

2. У Львівському оперному театрі С. Крушельницька
 - A. виконувала романси українських композиторів
 - B. була виконавицею народних пісень
 - C. співала в опері „Фаворитка”.

1.2. Ти двічі прослухаєш інтерв'ю. Літерою А познач речення згідні зі змістом інтерв'ю, а літерою В – речення, які не відповідають змістові.

9. Для Ізабо Хуесен мова африканос, це рідна мова, на відміну від більшості білих людей ПАР
10. Південноафриканки сильні духом, а на роботі їм можна довіряти.
11. Південноафриканські жінки соромливі.

Текст до другого завдання – читання зі зрозумінням – містить близько 640 слів. Це оригінальний текст, переважно публіцистичного стилю.

Test 2. Rozumienie tekstu pisanego. Pytania 16–35 (40 pkt.). 2.1. Przeczytaj uważnie poniższy tekst, a następnie odpowiedz na pytania, wybierając właściwą odpowiedź spośród czterech podanych możliwości. W każdym pytaniu tylko jedna odpowiedź jest w pełni poprawna. Swój wybór zaznacz na karcie odpowiedzi nr 1.

Прочитай уважно текст, поданий нижче. До кожного запитання вибери один із чотирьох варіантів відповіді. Тільки одна відповідь повністю правильна. Свій вибір познач на матриці № 1.

Бельгійські родини понад два десятиліття приймають чорнобильських дітей Яку місію реалізують бельгійські родини?

Ядерна катастрофа, що сталася 25 років тому в Чорнобилі, і сьогодні позначається на здоров'ї людей. Щоб хоч трохи зменшити вплив шкідливого радіаційного оточення, тисячі дітей та підлітків із білоруських і українських територій, прилеглих до місця трагедії, ось уже понад два десятиріччя літні канікули у бельгійських родинах. Кажуть, що місцева гостинність, зміна харчування та довілля проходять оздоровлюють юні організми.

Недовзі після трагічної аварії на Чорнобильській АЕС у Західній Європі, зокрема, Франції, Італії та Бельгії, почали виникати об'єднання сімей, які щорічно запрошують дітей із територій, що сусідять із місцем катастрофи. Мета – надати їм хоч тимчасово інше життя, віддалене від радіаційного впливу. Існуючи з 1993 року, „Асоціація із прийому дітей-жертв Чорнобиля” влаштувала літнє перебування у Бельгії майже двох з половиною тисяч дітлахів, здебільшого з Білорусі. І таких об'єднань у різних частинах цієї країни є аж понад два десятки.

16. Яка мета поїздок у Бельгію дітей, що проживають неподалік Чорнобиля?

- A. Щоб прискорити процес їх повного одужання.*
- B. Щоб надати цим дітям потрібну медичну допомогу.*
- C. Щоб хоч частково нівелювати наслідки впливу радіаційного середовища, в якому проживають на щодень.*
- D. Щоб забезпечити дітей правильним харчуванням та медичною допомогою.*

17. Деякі країни Західної Європи

- A. утворюють організації для боротьби з наслідками аварії ЧАЕС*
- B. покликали до життя об'єднання сімей для надання допомоги дітям з місцевостей прилеглих до Чорнобиля*
- C. кожного року запрошують до себе потерпілих дітей та молодь.*
- D. Намагаються регулярно приймати в себе мешканців чорнобильської зони.*

18. „Асоціація із прийому дітей-жертв Чорнобиля” досі зорганізувала літній відпочинок

- A. для чи не двох з половиною тисяч дітей*
- B. для більше двох тисяч дітей, переважно з України*
- C. для майже двох з половиною тисяч дітей, переважно з України.*
- D. для більше двох тисяч дітей з Білорусі.*

2.2. Przeczytaj uważnie tekst, z którego zostały usunięte pewne fragmenty. Uzupełnij tekst zdaniaми lub fragmentami zdań, podanymi pod tekstem. Uzupełniony tekst powinien tworzyć spójną całość. Jeden fragment został podany dodatkowo i nie powinien zostać użyty. Swój wybór zaznacz na karcie odpowiedzi nr 1.

Прочитай уважно текст, з якого усунуті певні фрагменти. Доповни його реченнями або фрагментами речень, поданими під текстом. Доповнений текст

повинен утворювати єдине ціле. Один фрагмент зайвий і його не повинно бути в тексті. Свій вибір познач на матриці № 1.

Це завдання містить близько 990 слів, на мою думку, воно одне з найкращих у новому зразку іспиту. По-перше, тут уникаємо завдання з помилками, проаналізованого нами раніше у попередньому тесті. По-друге, змушуємо студента прочитати і зрозуміти довший текст, а не тільки окремі речення.

Антуан де Сент-Екзюпері. Маленький Принц

Так жив я сам-один, не маючи нікого, з ким міг погомоніти-порадитися, аж до аварії, що спіткала мене шість років тому в Сахарі. Почав давати збої двигун мого літака. Ні механік, ні пасажери зі мною не летіли, довелося поратися самому, хоч ремонт був складний. Тут таке: або пан, або пропав. Питної води я мав ледве на тиждень.

Отож першого вечора я заснув на піску в пустелі за тридев'ять земель від будь-якої людської оселі.

29.

Уявіть собі мій подив, коли на зорі мене збудив якийсь чудний голосочок.

Він сказав:

— Прошу... намалюй мені баранця.

— Га?

— Намалюй мені баранця...

Отож я виряченими від подиву очима дивився на цю прояву. Не забувайте, що я був за тридев'ять земель, на безлюдді. А проте зовсім не здавалося, щоб це хлоп'я заблукало або вкрай зморилося чи вмирає з голоду, спраги або зі страху. На око годі було сказати, що це дитина, яка загубилася серед пустелі, запропастилася край світу.

30.

— А... що ти тут робиш?

Та він знову попросив тихо й вельми поважно:

— Прошу... намалюй мені баранця...

Таємнича поява так вразила мене, що я не посмів одмовитися. І хоч яким безглуздям це могло здатися тут, за тридев'ять земель від людей, коли на мене чигала смерть, я добув із кишені аркуш паперу та самописку. Але одразу ж згадав, що вчився передусім географії, історії, математики та граматики, і сказав хлопцеві (трохи навіть сердито), що не вмю малювати. Він одмовив:

— Байдуже. Намалюй мені баранця.

Я зроду не малював баранів і тому відтворив для нього один із двох малюнків, що тільки й умів малювати: удава в натурі.

31.

Test 3: Użycie języka. Pytania 36–85 (50 pkt.). 3.1 pytania 36–50 (15 pkt.)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst, a następnie uzupełnij luki wybierając za każdym razem jedną z czterech możliwości (A, B, C, D) podanych pod tekstem. Tylko jedna opcja jest w pełni poprawna. Na karcie odpowiedzi nr 1 zaznacz literę odpowiadającą wybranej przez siebie możliwości obok właściwego numeru pytania.

Прочитай уважно текст, поданий нижче. Замість крапок встав відповідне за змістом слово чи словосполучення, одне з чотирьох поданих під текстом (A, B, C, D).

Познач свій вибір на матриці.

Завдання, подане нижче, теж видається цікавим. Воно схоже на завдання зі старого зразка, але тепер головню стосується знання лексики, а розв'язати його допомагають слова з таблиці. Раніше слів до вибору не було. Це завдання налічує близько 290 слів.

10 міфів, що заважають стати гарнішими

1. Гімнастика допомагає худнути. Схуднути за допомогою звичайної гімнастики і (36) зарядки неможливо. Щоб схуднути на один кілограм, ми повинні спалити 8000 калорій, тоді як півгодинна посилена зарядка (37) 300. Зате гімнастика – чудове доповнення до курсу схуднення. 2. У лазні втрачається зайва вага. Уприваючи в лазні, ми (38) втрачаємо близько двох кілограмів, але відбувається це за рахунок води, що випаровується з організму. Втрата цих „зайвих кілограмів” (39) буквально за кілька годин. 3. Існують дієти, за допомогою яких можна схуднути раз і назавжди. Припините худнути – і ви знову почнете (40) вагу. Кінець будь-якої дієти означає зменшення виділення адреналіну, що допомагає спалювати жири. (41) курс схуднення, ви, на жаль, (42) повернете свої кілограми, якщо припините стежити за харчуванням, обмежувати споживання жирів і вуглеводів.

	A	B	C	D
36.	Ранішої	щоденної	послідовної	ранкової
37.	Поглинає	всмоктує	нівелює	редукує
38.	Буває	як правило	дійсно	втім
39.	Проходить	відновлюється	відбувається	здійснюється
40.	Набирати	набувати	накопичувати	відновлювати
41.	Пройшовши	Перейшовши	Переходячи	Проходячи
42.	Необхідно	достоту	конечно	неодмінно

3.2. pytania 51–65 (15 pkt.). Przeczytaj uważnie poniższy tekst i znajdź wszystkie słowa, które zostały użyte błędnie i nie pasują do kontekstu. W każdej linijce jest jedno takie słowo. Wyrazy, które uznasz za niepoprawne, wpisz na karcie odpowiedzi numer 2. Przykład oznaczony (0) pokazuje sposób rozwiązania.

Прочитай уважно текст та знайди в кожному рядку одне зайве слово. На матрицю № 2 впиши всі неправильні, на твою думку, слова. Приклад: (0) також

Унікаючи завдань із помилками, укладачі нового тесту запропонували таку вправу, що перевіряє знання мови, а водночас, не містить помилкових форм і конструкцій. Гадаю, що це завдання складне для автора – його треба написати так, щоб зайві слова у реченні не надто впадали у вічі, а з іншого боку – щоб студент міг „виловити” неправильне вживання. Треба зазначити, що такі завдання ми запропонували на практичних заняттях зі студентами, і, незважаючи на їхню складність, студентам вони сподобалися. Саме тому пропоную весь перелік із останнього тесту, щоб якомога повніше показати структуру цього завдання.

Ціннісні орієнтації молоді

(0) За останні десятиріччя як в нашій країні, так і також за кордоном проблема (51) цінностей і ціннісних орієнтацій набула дуже особливої актуальності. Ці поняття є (52) об'єктом дослідження багатьох наук зокрема як, філософії, психології, соціології, (53) що безнастанно говорить про їхню складність та багатоплановість.

(54) Культурні цінності сучасної молоді. Суспільство, яке на першій своїй план

(55) поставило матеріальне благополуччя та збагачення, формує відповідну громадську (56) культуру і життєві потреби молоді. Позаяк електронні засоби масової інформації (57) все заповнюють значну частину їх вільного часу і виступають як важливий (58) інструмент подальшого формування духовного світу, культурних цінностей та (59) установок для сучасної молоді. Однак зокрема, для 1/3 молодих людей перегляд (60) телепередач, бажані покупки розрекламованих товарів – першочергове заняття у (61) вільний час. Залучення до світу визнаних престижних і красивих речей стає (62) самоціллю існування, смыслом буття. Культ моди, речей вищого рівня оволодіває (63) свідомістю молоді і набуває надто універсального характеру. Класична культура (64) починає втрачати всю цінність і привабливість. Спостерігається тенденція до (65) подальшої цілісної дегуманізації і деморалізації соціокультурних цінностей.

3.3. pytania 66–75 (10 pkt.). Przeczytaj uważnie poniższy tekst, a następnie uzupełnij luki. W jedną lukę możesz wstawić tylko jedno słowo. Upewnij się czy uzupełniony przez ciebie tekst tworzy spójną całość poprawną gramatycznie i logicznie, a następnie przenieś swoje rozwiązania na kartę odpowiedzi nr 2. Pamiętaj o poprawności ortograficznej wpisywanych wyrazów! Прочитай уважно текст, що поданий нижче. Замість крапок встав відповідне за змістом одне слово, відтак впиши його на матрицю № 2, дотримуючись правил орфографії.

Діти – білінгви

Людей, що вільно (66) двома мовами, називають білінгвами.

Сьогодні існує багато сімей, де діти вчать розмовляти відразу двома мовами. При цьому (67) різних мов формується в них на однаковому рівні. Зазвичай цьому сприяють батьки, які є (68) різних мов. Важливо, щоб кожен із них спілкувався з дитиною своєю мовою, не переходячи на іншу. Тоді малеча не плутатиме (69) з інших мов і не буде писати текст однією мовою, а букви використовувати – з іншої.

3.4. pytania 76–85 (10 pkt.). Przeczytaj uważnie poniższy tekst, a następnie uzupełnij luki odpowiednią formą wyrazu podanego w kwadratowym nawiasie . Przykład został oznaczony w tekście jako (0). Wpisz poprawne wyrazy na kartę odpowiedzi nr 2. Pamiętaj o poprawności ortograficznej wpisywanych wyrazów!

Прочитай уважно текст та замість крапок встав правильну форму слова поданого у квадратних дужках. Правильні форми слів познач на матриці № 2, дотримуючись правил орфографії. Приклад: (0) великою

Стихійні лиха, які найчастіше трапляються в Україні

Територія України є досить (0) [велика], тому в ній можливі різноманітні стихійні лиха. Коротко (76) [розглянути] можливі шляхи протидії їм.

Повені відрізняються від інших стихійних (77) [лихо] тим, що деякою мірою прогнозуються. Але прогнозувати ймовірність (78) [повінь] набагато легше, ніж передбачити момент (79) [вона] початку. Точність прогнозу зростає при отриманні надійної інформації про кількість

та інтенсивність опадів, рівні води в річці, запаси води в сніговому (80) [покрив], зміни температури повітря, довгострокові прогнози погоди тощо.

Test 4. Pisanie (40 pkt.). W tej części testu musisz wykonać OBA zadania. Napisz oba teksty na karcie odpowiedzi nr 3 w oznaczonych miejscach.

Відмінністю у цій завершальній частині є те, що потрібно написати 2 тексти, раніше, нагадаймо, був один. У першому завданні запропоновано текст, який може сприяти підготовці до написання, натомість другий, як ми вже згадували раніше, стосується тексту з першої частини екзаменаційного аркушу. Нам видається, що це особливе полегшення для того, хто пише. Раніше ця частина не була жодною мірою пов'язаною з текстовими завданнями.

4.1. Napisz list formalny (około 100 wyrazów) wg podanego schematu. Напиши офіційний лист (біля 100 слів) за поданим планом.

Нещодавно ти прочитав/ прочитала в пресі оголошення про роботу. Напиши до представника компанії та попроси про детальнішу інформацію. Напиши, чому ти зацікавився/ зацікавилася цим оголошенням.

Запрошуємо на роботу креативних людей, котрі вільно володіють українською мовою, на посаду перекладача. Якщо ви відчуваєте у собі творчий потенціал та маєте бажання вивчати щось нгве, наша компанія це саме те місце, де ви зможете повністю реалізувати себе.

Ознайомитись з умовами роботи детальніше ви можете, написавши на адресу нашого представника, Андрія Шевчука: aszewczuk@tlumacz.pl

4.2. Napisz krótkie wypracowanie (150–200 wyrazów) na podany temat. Pisząc wypracowanie możesz odwołać się do tekstu w teście drugim.

Напиши короткий твір (150–200 слів) на подану нижче тему. Готуючи твір, можеш скористатися текстом з другого завдання.

Наслідки катастрофи на Чорнобильській АЕС.

Крім письмового іспиту, після його успішного зарахування (не менше 30 відсотків) студенти складають також усний екзамен, відповідаючи на запитання викладачів. Це питання, які стосуються спорту, здоров'я, канікул, рис характеру, професій, вільного часу, мас-медій, навчання тощо. Таких питань підготовано 40. Питання записані польською мовою і стосуються всього матеріалу, який має бути опрацьований на заняттях, що відповідають рівневі B2. Студент методом

жеребкування вибирає кілька питань і після кількоххвилинної підготовки, відповідає на них.

1. *Sporty ekstremalne. Co o nich sądzisz?*
2. *Wakacje twoich marzeń.*
3. *Jakę rolę w życiu człowieka odgrywa sztuka?*
4. *Jakie cechy powinien posiadać prawdziwy przyjaciel?*
5. *Jaki jest twój wymarzony zawód. Dlaczego?*
6. *Co sądzisz o szkołach integracyjnych?*
7. *Czy zgadzasz się, że poczucie humoru powinno być jednym z najważniejszych cech człowieka?*

У підсумку варто зазначити, що зміни у форматі іспиту B2 прихильно сприйняли саме студенти. Ця інформація поки що є неперевіреною, оскільки ми володіємо нею лише зі слів окремих студентів, опитування поки не проводилося. Натомість можна абсолютно об'єктивно ствердити, що новий зразок вимагає більшого накладу праці авторів: завдання повинні бути укладені з врахуванням усіх можливих відповідей студентів, максимально виключити можливість «угадання» і звичайно, бути уніфікованими – не відрізнятися рівнем складності серед інших зразків сертифікаційних аркушів із іноземних мов.

Пропонована стаття може слугувати пропозицією для укладачів тестів із української мови як іноземної, а також інших мов, які сертифікуються в Україні. Запропоновані тести стануть зразком завдань для викладачів, які вони можуть пропонувати учням і студентам під час практичних занять і написанні підручників із іноземних мов, натомість аналіз наведених тестів допоможе зрозуміти, на що потрібно звернути особливу увагу, готуючись до іспиту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Egzaminu certyfikacyjne z języków obcych [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.certyfikacja.uw.edu.pl/>
2. USOSweb Uniwersytetu Warszawskiego [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://usosweb.dak.uw.edu.pl/>
3. SJO UW – Школа іноземних мов Варшавського університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.uw.edu.pl/web/szkola-jezykow-obcych/>; SJW UW – Школа Східних мов Варшавського університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.studium.uw.edu.pl/?content/44>.

*Стаття надійшла до редакції 05.10.2012
доопрацьована 15.10.2012
прийнята до друку 10.01.2013*

THE EXAMINATION FOR THE CERTIFICATE OF COMPETENCY IN UKRAINIAN. THE HIGH-INTERMEDIATE-LEVEL (B2): CHANGE SAMPLE

Svitlana Romaniuk

*University of Warsaw,
Department of Ukrainian Studies,
Szturmowa Str., 4, room 417, Warsaw, Poland
phone: +48 22 55 34 252, e-mail: s.romaniuk@uw.edu.pl*

The paper analyses the structure of a new model of certification exam in Ukrainian at the B2 level, given at the University of Warsaw. We compare it with the previous version and describe the types of tasks that have appeared in it.

Key words: certification exam, language competence, exam format, assignments, knowledge and skills testing.

СЕРТИФИКАЦИОННЫЙ ЭКЗАМЕН ПО УКРАИНСКОМУ ЯЗЫКУ НА УРОВНЕ B2: СМЕНА ОБРАЗЦА

Светлана Романюк

*Варшавский университет,
кафедра украинистики,
ул. Штурмова 4, комн. 417, Варшава, Польша
тел.: +48 22 55 34 252
эл. почта: s.romaniuk@uw.edu.pl*

Проналізована структура нового зразка сертифікаційного екзамена по українському мові на рівні B2 (для іноземців), який проводиться в Варшавському університеті. Приведено порівняння його з старим зразком і описані нові типи завдань, які в ньому з'явилися.

Ключевые слова: сертифікаційний екзамен, рівень володіння мовою, форма (зразок) екзамена, завдання, перевірка знань мови.